

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1752. usque ad
Annum 1757 - Cum Appendice ad Annos 1744. 1745. 1748

Luxemburgi, 1758

IV. Sanctissimi Domini Nostri Benedicti PP. XIV. Epistola secunda, ad R. P.
Engelbertum Abbatem Monasterii Campidonensis, de Consecratione
Ecclesiæ S. Appolinaris Romæ a Sanctitate Sua peracta. 16. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74789)

Afferatur ratio, cur privilegium alterius conferenda Ecclesie denegetur.

Exponitur quoque, cur consecratio ab Episcopo, ac Abbate simul non sit peragenda.

Episcopum & Abbatem Ecclesias simul consecrasset, nullo probatur exemplo.

Dat. 16. Novemb. 1748. Pontific. IX.

§. 21. Et primo, quod ad Ecclesie Ordinis S. Francisci consecrationem attinet, jam, ut putamus, eam, que Nobis difficultatem ingerit, rationem facile assequeris. Quod si ea adhuc tibi impervia sit, Nos ultro dabimus. Solida nimirum Nos urget suspicio, ne, grati animi impetu abreptus, eadem repetas, & majori fortasse verborum vi, ac amplitudine ingemines, que in Libello de triplici Triumpho nuper conscripta sunt. Quod vero alteram postulati partem attingit, de consecrationis ritu ab Episcopo ac Abbate simul peragendo, id Ecclesie moribus, ac disciplinae nullatenus Nobis consonare videtur. Porro si de Sacerdotum degradatione casus incidat, possunt sane, ex prescripto Synodi Tridentine Sess. 13. cap. 4. de Reform. Episcopi atque Abbates ad id exequendum una convenire. Si privilegia, que summi Pontifices electis Episcopis nonnunquam concessere, inspiciamus, haud insciamur, Episcoporum consecrationem, que a tribus Episcopis perficienda esset, ab eorum uno, ac duobus sive Abbatibus, sive aliis in Ecclesiastica dignitate constitutis, impleri posse; cum aliquando difficile admodum sit, tres Episcopos una convenire; nec invalida, sed solum illicita sit Episcopi consecratio, quam unus peragit Episcopus citra Apostolicam dispensationem, ut ex communiori opinione docent Caballutus in Noit. Ecclesiast. seculi IV. ad Can. 4. Nicenum, Christianus Lupus ad Concilia Generalia & Provincialia tom. 1. pag. 29. & pag. 33. Juvenin de Sacramentis dissert. 9. de Ordinibus in specie quest. 1. de Episcopatu cap. 4., Cardinalis Gotti de Eucharistia tom. 15. de Episcopatu dub. 4. §. 1. & 2.

§. 22. At vero nullum suppetit exemplum, quod in Ecclesiarum consecrationibus, Episcopum atque Abbatem una componat. Defunt Pontificum Privilegia; Episcoporum dispensationes frustra quaeruntur, cum nequeant Episcopi Abbates in consecrationum Communiistros designare. Nec mirum subeat, si nulla occurrunt exempla, que hac in re Abbates Episcopis addant confocios, cum possint Episcopi, seculo alterius ministerio, consecrationis munus obire. Neque Abbatum ministra manus Episcopo, qui Ecclesiam consecrat, pondus addit, aut numerum, ut in Sacerdotum degradatione, aut Electi consecratione revera superaddit. Mirari quoque non debes, si asseramus, Episcopis jus nullum esse, ut in Ecclesiis dicandis, Abbates in Communiistros assumant; quandoquidem Abbates & simplices Sacerdotes pari in numero habendi. Nequit Sacerdos in Communistrum eligi ab Episcopo; nec Abbas igitur poterit in Communistrum designari. Hec sunt, que, rerum circumstantiis ita suadentibus, tibi duximus significanda. Interim vero tibi, tuisque Confratribus Apostolicam Benedictionem impartimur.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorum die 16. Novemb. 1748. Pontificatus Nostri Anno Nono.

Sanctissimi Domini Nostri Benedicti PP. XIV. Epistola secunda, ad R. P. Engelbertum Abbatem Monasterii Campidonensis, de Consecratione Ecclesie S. Apollinaris Romae a Sanctitate Sua peracta.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

PERACTA a Nobis est Consecratio Ecclesie S. Apollinaris, electo in Communistrum Cardinale Gentili Episcopo Praenestino, & universo Cardinalium adstante Collegio. Sacris Ritibus, qui cum intra, tum extra Ecclesiam prescribuntur, initium Nos ipsi dedimus, iidemque supremam manum imposuimus; que vero ab initio ad exitum intercurrent opera, Cardinalis Communiister implevit. Ara major Nostro sumptu erecta, Nostri item manibus dicata est; nec alius, praeter Nos, Graecas, Latinaeque Alphabeti Litteras super cineres exaravit. Interim vero Cardinalis Confocius, & Coadjutor, Pontificalibus indumentis ornatus, Faldistorio insidens, expleto consecrationis ritu, Missam ad Altare a Nobis pridem dicatum, de more celebravit; fas enim Episcopo consecranti, Romano Pontifici id permittente, Missam alteri Sacerdoti celebrandam committere, ni pares ad id agendum suppetant vires; ut Nobis plane contigit, qui idcirco in privata Apostolici Palatii Nostri Cappella sacrum pridem obivimus. Quo item tempore solemnem Altaris Consecrationem peregrimus, Dilectus Filius Noster Carolus Albertus Cavalcini primo Episcopus, mox Sanctae Romanae Ecclesie Cardinalis, in Ecclesia Beatae Virginis dicata, ac S. Apollinaris Templo ita contermina, ut unum veluti Corpus cum illo constituat, Nostro jussu Altare Sacro Ritum initiavit.

§. 2. Cumque ad Nostram deveniret notitiam, praedictam methodum adhibitam, a nonnullis fuisse reprobata, eo sub obtentu, quod integra Ecclesie Consecratio aut a Nobis fieri, aut integra alteri demandari debebat, non inopportuna esse arbitrati sumus, tibi, Dilecte Fili, in hac secunda epistola aperire consilii Nostri rationes, ob quas Ecclesie Sancti Apollinaris Consecrationem peregrinus modo supra exposito; tibi enim hac ipsa die aliam scripsimus epistolam de Ecclesiarum Consecratione tractantem.

§. 3. Cardinalis Bona Rer. Liturgicar. lib. 1. cap. 20. num. 3. affirmat, Sacrum Ecclesias dicandi Ritum e veteri in novum Testamentum, atque ab Apostolis in eorum Successores fuisse translatum. Non eadem tamen Ecclesie disciplina in Consecrationibus peragendis ubique semper obtinuit. Eusebius, qui veterem dedicationum Ritum exhibet, neque Benedictiones aque lustralis usu, neque Cruces Sacro inungendas Chrysmate, unquam commemorat: ex quo Dalaeus in Tract. adversus traditiones Latinorum lib. 3. cap. 15. perperam infert, sacros hocce Ritum tunc temporis nondum obtinuisse: Imo vero Dalaeo adhuc deterior Josia Arndius in Lexico Ecclesiasticarum antiquitatum pag. 1085. non veretur asserere, veteres Ecclesiarum consecrationes solis precibus, concionibus, atque hymnis fuisse institutas, quam sententiam sibi adoptavit Gotofredus Vvictus de altaribus cap. 11. num. 15. Haec tamen, que ab Haereticis infano ore jaecantur, inania sunt, nec ulli sibiuxa fundamento. Si enim, ut scire ratiocinatur Si-

IV.

Quomodo dedicatio Ecclesie S. Apollinaris peracta fuerit, enariatur.

Ratio adhibita in dedicatione Communiistri exponitur.

Dedicationum ritus in Ecclesia perantiquis ac myseris refertus.

nefius in Epistola 67. pag. 212. juxta edition. Parisien. anno 1633. sola preceum prolatio par est ad Ecclesias dicandas, jam locus nullus, non Oppidum, non Castrum occurrit, cui dedicationis prerogativa non conveniat; quandoquidem vix, ac ne vix quidem ullus poterit inveniri locus, in quo aliqua preces, hymni, laudes ad Deum effute aliquando non fuerint. Quod igitur hac in re inoffenso pede affirmari potest, illud est, Ecclesiarum consecrationes Sacrum Opus esse, quod solemnem Ritu, precibus, aliisque ab Ecclesia prescriptis actionibus, Episcoporum ministerio perficitur; quamvis lateat adhuc, quo primum tempore multiplices illi dedicationum Ritus inceperint. Vetus tamen esse fateri oportet, ac refertis mysteriis, quae a sacris Nostris Scriptoribus elucidantur; quos inter primo loco eminet undecimo Ecclesiae saeculo Ivo Carnotensis in *Sermone 4. de Sacramentis Dedicacionis*, ubi de Crucibus, quae Sacro inuoguntur Chrismate, sermonem habens, ita loquitur: *De consecrato Altari chrismatum in parietibus illa duodecim Cruces, quae Typum gerunt Apostolicum, qui & primitias spiritus acceperunt, ut Crucis mysterium populis & gentibus manifestare studerunt.* De Crucibus item, ac de candelis, quae coram iisdem Crucibus in Ecclesiae consecratione accenduntur, disserit Gretserus de *Cruce l. 2. cap. 7. §. Sacra haec Dedicacionis &c.*

§. 4. Ecclesiarum consecratio duobus modis peragitur: vel etenim ab uno consecratur Episcopo, quod ut plurimum contingit, uti etiam adnotavit Vasespen *Juris Ecclesiastici par. 2. tit. 16. num. 10.*, vel à pluribus simul Episcopis, Garnierius in *Notis ad lib. Diurn. Romanorum Pontificum tit. 5. cap. 16.* ea Textus verba expendens, petitque, ut eadem Ecclesia solemniter debeat consecrari, adinadvertit, geminum consecrationis Riturum obtinuisse, alterum quidem communem, quem unus operabatur Episcopus; solemnem alterum, ad quem vicini Episcopi conveniebant: *Observa*, inquit Garnierius, geminum consecrationis modum, communem unum, de quo superioribus formale, alterum solemnem, ad quem vicini Episcopi convocantur. Talis fuit dedicatio Basilicae, quae Synodo secundae Arauxicanae causam dedit. Consulendus in rem hanc Bellottus de *Ritibus Ecclesiae Laudunensis pag. 849. num. 5. & seq.* Neque profecto credendum est, Ecclesiam ab uno Episcopo fuisse consecratam, ceteris tantum assistentibus; cum certum sit, omnes fuisse Commiistris, & omnes sociam manum adhibuisse. Audiendus P. Martene de *antiquis Ecclesiae Ritibus tom. 2. postremae editionis Antuerpiensis lib. 2. cap. 13. num. 5.* ita scribens: *Ceterum non solum ut Spectatores, & testes, quod forte existimabit aliquis, sed ut Coadjuvatores, & Ministri, ad ejusmodi Ecclesiarum Dedicaciones convocabantur Episcopi, in quibus suas quique partes adimplebant.* Idem repetit Sacerdos Joseph Catalani in *suis ad Romanum Pontificalem Operosis Notis tom. 2. tit. 2. num. 9.* Ut hanc, quam tractamus, materiem magis adhuc illustret, eruditus Martene nonnulla producit exempla cuique consulenda; quibus Nos duo superaddimus, unum ex Venantio Honorio, cui etiam Fortunati nomen tribuitur, excerptum in *lib. 3. ad Felicem Episcopum de dedicatione suae Ecclesiae*, ubi Euphronium, Victorium, Donnulium, Domitianum, & Macarium consecrationis Commiistris expresse nominat, quos omnes Episcopos revera fuisse probat Broverus in *Notis ad Venantii Honorii Opus lib. 3. cap. 4.* Alterum vero longe illustrius exemplum, consecrationis Ecclesiae Sanctae Mariae de Valle, quae contigit anno 1068. suppeditat d'Acherius *tom. 6. veter. edition. pag.*

444. ubi sic legimus: *Domnus Willhelmus Carpentoratis Episcopus, sive Dominus Willhelmus Tolonensis Episcopus, moniti vice Domni Kostagni Aquensis Metropolitanis Episcopi, anno Incarnati Verbi 1068. indictione 6. sub die 6. Idus Januarii hanc dedicaverunt Ecclesiam.*

§. 5. Concordant ipsorum Romanorum Pontificum gesta. In actis Concilii Rhemenfis sub Leone IX. legitur, ab eo fuisse peractam consecrationem Basilicae Sancti Rhemigii hoc, qui sequitur, modo: *Dominus Papa, convocatis Episcopis . . . Rhemensis Archiepiscopus cum Lisjensis Episcopo ternam circuitionem cum Crucibus & Sanctarum Reliquiis, secundum Ecclesiasticum Ordinem, exterius constituit agere, ibique consecrationis officium adimplere, ipse vero cum sibi necessariis remanens, interius Divini Tabernaculi sanctificationem strenue diligenterque exequitur.*

§. 6. Gelafius II. consecravit Metropolitanam Ecclesiam Pisanam, & uti legitur in Codice apud Ughellium in *Italia Sacratom. 3. pag. 377.*, consecrationi adjuvatores & consecratores interfuerunt quamplurimi Episcopi.

§. 7. A Calixto II. facta fuit Ecclesiae consecratio, de qua *tom. 4. Galliae Christianae pag. 794.* editionis anni 1656, & Pontifex consecravit *Altare Dominicum*, id est *Majus*, alique tres Episcopi Ecclesiae consecrationem perfecerunt: *Tunc Pontificis ipsius jussu Ecclesiam dedicarunt.*

§. 8. Alia plura cumulari possunt exempla; sed, iis omisiss, sufficere posse videtur illud Summi Pontificis Urbani VIII., qui die 18. Novembris 1626, Basilicam Vaticanam consecravit. De hoc solemnem Ritu loquuntur Bonanni *tom. 2. Numismatum Romanorum Pontificum pag. 574.*, Paulus Alaleon Caremoniarum Magister in *Diario*, ac Liber Turnarius Capituli S. Petri, qui in Archivo Basilicae diligenter servatur. Omnium tamen accuratissimam historiam exhibet Diarium Vaticanum a sacerdote Francisco Speroni Romano, ejusdem Basilicae Mansionario, concinnatum, quod inter manuscripta celeberrimae Bibliothecae, quam Cardinalis Renatus Imperialis in publicam Eruditorum utilitatem instituit, numeratur. Ita vero in hujusce Diarii pag. 357. rei series attextitur. Summus Pontifex Porticus Ecclesiae benedictionem exorsus, sex Cardinalibus Episcopali caractere insignitis, nimirum Ginnasio, Peretto, Madruzzo, Sabellio, Lanti, ac Leni demandavit, ut extimos Templi parietes circumirent, ac illis benedicerent; quod in ea, quae cuique obtigerat, Molis parte peractum est. Pari methodo, ut legimus pag. 359. interioribus Ecclesiae muris collata benedictio; unam siquidem Templi partem ipsemet Pontifex dicendam suscepit; aliam vero sex iisdem Cardinalibus perficiendam reliquit. Ab Altaris consecratione Urbanus abstinuit; jam enim, ut in Alaleonis Diario, & Basilicae Vaticanae Turnario adnotatur, Clemens VIII. Urbani Praedecessor Aram maximam Vaticani Templi consecraverat.

§. 9. Quodque notatu dignum est, apud Scriptores Moralis Theologiae adeo certa est Ecclesiarum dedicatio plurium Episcoporum ministerio obeunda, ut nullum de ea instituant disputationem; sed, ea supposita & admissa, ad alias quaestiones progrediantur. Quaerunt hi apud Henriquez de *Indulgentiis cap. 32. §. 1.*, an Episcopi, qui ad unum idemque dedicationis opus perficiendum conveniunt, Indulgentiam dispensare possint majorem, & potiore eam, quam unus Episcopus consecrationis Minister conferre solet, anni scilicet unius, iis, qui consecrationis die, aut dierum quadraginta, iis, qui anniversario dedicationis die recurrente, Ecclesiam vistraverint, ex *cap. Cum ex eo, §. Ad haec, de penitentiis & remissionibus, & cap. ad haec eod. tit. in sexto.* Porro hac Theologorum

Addunt in eandem rem Romanorum Pontificum gesta, & primum Leonis IX.

Gelafii II.

Calixti II.

Urbani VII. in dedicatione Basilicae Vaticanae.

Moralium Theologorum consensus accedit.

Consecrationem Ecclesiae vel ab uno Episcopo, vel a pluribus simul perfici posse, scriptorum auctoritate comprobatur.

Idem exemplis quaeque confirmatur.

disquisitio consecrationem Ecclesiarum plurimum Episcoporum opere peragi posse, non tam affirmat, quam præsupponit: uti bene observat Pasqualig. de Sacrificio novæ legis quest. § 14. num. 3. ubi proposita questione, an possit Ecclesia consecrari a pluribus Episcopis, retentaque affirmante opinione, hæc habet: *Secunda sententia asserit, posse consecrari a pluribus Episcopis simul concurrentibus ad consecrationem. Ita supponunt potius, quam disputent, plures Doctores, dum quarunt, an, quando plures Episcopi consecrant Ecclesiam, possint singuli concedere illum annum Indulgentiæ, quem potest concedere, quando unus tantum consecrat.*

Munis benedicendi, unguendique Cruces, inter plures Episcopos consecrantes partiri fas est.

§. 10. Non ab uno ergo tantum, sed a pluribus Episcopis ejusdem Ecclesiæ dedicatio fieri potest. Sed, cum adhuc examinandum superfit, an in hypothese, in qua a pluribus Episcopis ejusdem Ecclesiæ fiat dedicatio, alter ex eis solus duodecim juxta morem Cruces benedicere & ungere debeat, vel hoc ministerium inter eosdem dividi possit, ita ut decem ex. gr. Cruces ab uno consecrari possint, & reliquæ duæ ab altero, quemadmodum a Nobis factum est in consecratione Ecclesiæ Sancti Apollinaris, in qua decem Cruces a Cardinali Episcopo Communiistro, & reliquæ duæ a Nobis ipsis consecratae sunt, alia subdimo exempla, quæ suadent, licite fieri posse quidquid a Nobis factum, & modo expositum est.

Urbani II. exemplum in id asseritur.

§. 11. Urbanus Papa II. sæculo undecimo Ecclesiam Majorem consecravit Monasterii Turo-nensis. Sacri Ritus historiam describit Anonymus apud Patrem Mabillonium tom. 5. suorum Annalium pag. 364. Editionis Parisiensis anno 1713. Ea vero sic habet. Rodolphus Turo-nensis Archiepiscopus, Urbani jussu, Sanctorum Reliquias, quæ ad Ecclesiam translatae fuerant, sub Altari collocavit. Ita textus Anonymi: *A Rodolpho Turonum Archiepiscopo, sub Dominico Altari, jubente Papa (Reliquiæ) fuerunt collocatae.* Eodem die Summus Pontifex una cum Rangerio Rhegiensi Archiepiscopo Communiistro, Græcum ac Latinum Alphabetum conscripsit, Cruces inunxit, ac postremo Aram dicavit. *Qua die idem (Pontifex) ita prosequitur Anonymus, cum Rangerio Archiepiscopo Rhegiensi duplex Alphabetum Græcum & Latinum in Basilica descripsit, & ipsius Basilicæ parietibus Crucis signum ex oleo imposuit, atque Altare Crucifixi sacravit.* Si ergo Pontifex una cum Archiepiscopo Alphabetum exaravit, si Cruces inunxit, oportet fateamur, aliquas Alphabeti Litteras, atque e Crucibus nonnullas, ipsius Archiepiscopi manu fuisse obsignatas. Ita namque ipsa textus docet Littera; ita historica suadet narratio, quæ Sacros Ritus a Pontifice, atque Episcopo conjunctim peractos, ab iis segregat, quos Pontifex, nullo in Communiistram adhibito, solus perfecit. Hi vero sic ab Anonymo expli-cantur: *Denique Pontifex ipse Dominicum Altare, in quo ineffabile Corporis Christi Sacramentum cum multis Sanctorum Reliquiis collocatum est, ipsamque Basilicam consecravit in honorem Sanctæ Crucis, ac Beatissimæ Dei Genitricis Mariæ.*

Alterum Urbani III.

§. 12. Urbanus Papa III. in districtu Veronen-si Ecclesiam dedicavit Sancti Juliani de Lepia, seu Lepida. Duo Altaria in ea dedicatione consecrata fuerunt: unum in Cappella subterranea Sanctæ Mariæ; aliud in Ecclesia superiore Sancti Juliani. Inter Pontificem, & alios duos Episcopos Communiistros ministeria divisa sunt, & Episcopi Cruces benedixerunt & unxerunt: cumque id alio modo peragi non potuerit, nisi alter ex Episcopis aliquas Cruces, & alter alias benedixit; si enim alter Crucem unxisset, & alius verba benedictionis protulisset, vel alter benedixisset & unxisset eandem Crucem, quam alius be-

nedixerat, & unxerat, res undequaque absõna, & ritibus Ecclesiæ adversa fuisset; Exemplum hoc satis aptum esse videtur rei, de qua nunc agitur, & ut ostendatur, novum non esse, ut in dedicatione Ecclesiæ, quæ fiat a pluribus Episcopis, ministerium etiam benedictionis & consecrationis Crucum inter eos modo prædicto dividatur.

§. 13. Ughellius tom. 5. Italia Sacra p. 808. Instrumentum exhibet dedicationis memoratæ Ecclesiæ Sancti Juliani. En ejus verba: *D. Jo-nathas Concordiensis Episcopus, & D. Aldemarinus Xantonensis Episcopus . . . intraverunt in suprascriptam Ecclesiam, & fecerunt aquam benedictam cum sale, cinere, & vino, & sanctificaverunt Altaria S. Mariæ Virginis, & S. Juliani Martyris cum aqua benedicta, & iverunt de intus per circuitum suprascriptæ Ecclesiæ tribus vicibus, & fecerunt fieri quadriovium in prædicta Ecclesia cum cinere, & scripserunt litteras in quadriovio de cinere, & unxerunt pedes prædictorum Altarium, & mensas cum oleo exorcizato, & Chrismate, & fecerunt duodecim Cruces deintus per circuitum ipsius Ecclesiæ: Describitur deinde delatio SS. Reliquiarum in Ecclesiam, & postremo hæc adduntur: *Hoc factò, D. Papa consecravit, & confirmavit propriis manibus Altare Sanctæ Mariæ, quod est intus Truina, cum Chrismate, & collocavit de Reliquiis prædictis in Altari, & confirmavit mensas altarium cum oleo & Chrismate, & fecit ardere quinque grana Incensi super illam mensam, & præcepit Episcopo Concordiensi, ut collocaret Reliquias S. Juliani cum aliis Reliquiis in Altare, quod est foris, & consecraret illud in honorem Sancti Juliani, qui statim fecit præceptum Domini Apostolici. Hicque per transennam adnotare fas sit, Truina nomen, cujus du Cangius non meminit in suo Glossario, significare inferiorem Cappellam ad Sepulchra Sanctorum: in supra citato quippe Instrumento Altare S. Juliani, quod erat Foris, contraponitur Altari S. Mariæ intus in Truina. Interpretationem confirmat inscriptio ad sepulchrum SS. Benigni, & Chari in Agro Veronen-si, quam exhibet Ughellius tom. 5. pag. 864. B. anno Domini 1114. Indic. 12. de Mense Maii . . . inceptum fuit opus hujus Truinae, & eodem anno perfectum, & de mense Novembris Ven. Pater D. Fr. Theobaldus Dei gratia Episcopus Veronen-sis diligenter reposuit Reliquias, seu Corpora SS. Benigni, & Chari &c. Derivatur forte a Trua, quæ, apud Varronem, subterraneum meatum, seu cuniculum significat ad exonerandas aquas; ex qua, Truina, subterraneum specus, Nascondiglio. Hinc in Vita Sancti Cælaris Arelaten-sis truere, pro abscondi, legitur lib. 1. num. 26.: *At ille publica voce, elevatis oculis, & manibus in Cælum, dixit, Domine Jesu Christe, ne in locum ultra Apri accessum habeant; & eadem hora usque in presentem diem nunquam ibi truerunt: id est abscondi sunt; quamquam Mabillonius interpretetur: destruxerunt: & ejus socii Maurini Patres, inventi sunt, a Truir antiquo Gallico invenire.***

Monumentum dedicationis Ecclesiæ S. Juliani ab Urbano III. peractæ.

Truina nomen quid significet, explicatur.

§. 14. Qui dedicationis materiam tractant Morales Theologi, pari fere methodo Ecclesiarum consecrationem, atque sacramentorum naturam explicant; esto non nisi in latiori quadam significatione Ecclesiarum dedicatio Sacramentis adnumeretur; quatenus scilicet aut Coelestis Templi, aut animæ, quam gratia sanctificat, signum est mysticum. Itaque docent, Sacrum Chrisma, quo Cruces inunguntur, consecrationis materiam esse; formam vero constituunt in hisce verbis, quæ in ipsa Chrismatis unctioe proferuntur; *sanctificetur, & consecratur hoc Templum in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti; nec diffidentur, Ecclesiæ consecrationem ab Archiepiscopo una cum Suffraganeis perfici posse; modo unus, idemque sit Archiepiscopus, qui &*

Morales Theologi pari fere methodo Ecclesiarum consecrationem, atque sacramentorum naturam explicant.

Cruces inungit, & formam pronunciat. Consultendus Clericatus de Sacrificio Missæ decif. 41. num. 24. & seqq.

Plures Com-
muniſtri Sa-
cramentum
Extremæ Un-
ctionis vali-
de confe-
runt.

§. 15. Nolumus hic sententiam modo propositam de materia, & forma dedicationis Ecclesiarum impugnare. Illud tantum addimus, fieri aliquando posse, ut vel in ipsa Sacramentorum administratione, si partes subiecti ab invicem sejunctæ sint, uni parti ab uno Ministro, alteri ab altero, materia ac forma seorsim applicetur, & validus & licitus sit actus. In Ecclesia Græca Extremæ Unctionis Sacramentum a pluribus Sacerdotibus administratur: de quo plura apud Arcudium de concordia Ecclesiæ Occidentalis, atque Orientalis lib. 5. cap. 6., & etiam hodie modus hic administrationis Sacramenti Extremæ Unctionis admittitur quo ad Italo-Græcos, dummodo credant, illud Sacramentum, servata debita materia & forma, ab uno Presbytero valide & licite confici, ut in Nostra Constitutione *Etſi Paſtoralis*, la 57. §. 5. num. 3. & 4. *Bullarii Noſtri tom. 1.* In Ecclesia quoque Occidentali hoc ipsum olim factum fuit, quemadmodum legi potest in Noſtro Tractatu de Synodo Diœceſana lib. 7. cap. 19. num. 5. & verisimile admodum est, rem tunc sic peractam fuisse, ut idem organum sensus non fuerit a pluribus Sacerdotibus inunctum, nec unus Sacerdos materiam sensui applicaverit, & alter super eo formam protulerit, sed quod singuli diversos sensus unxerint, & verba unctioſi correspondentia effuderint. Legi possunt Chardon in *Historia de Sacramentis Tom. IV. cap. 1. de Sacramento Extremæ Unctionis*, Cardinalis Grotius in *Theologia Scholaſtico Dogmatica Tom. IV. in 3. part. D. Thomæ, Tom. XV. Operis quaest. 3. de Ministro Extremæ Unctionis dub. 2. §. 2. num. 12.*, Benedictus de Gaetanis in *Tractatu de ſuprema Unctione cap. 11. in fine*. Favet modus hic administrationis Sacramenti Extremæ Unctionis, Ecclesiarum dedicationi, in qua alter ex Episcopis aliquas Cruces inungat, & infimul preces proferat, & alter alias Cruces inungat, eaique inungendo, super ipsis effundat, proferatque preces; quemadmodum bene argumentatur Paſqualig. de *Sacrificio novæ Legis quaest. 514. num. 6.* Quod si subdatur, modo in Ecclesia Occidentali ab uno tantum Presbytero valide & licite administrari Sacramentum Extremæ Unctionis; id libenter admittetur, cum sic in Ritualibus Ecclesiæ statutum sit; dummodo tamen admittatur, quod, legitima concurrente causa, eſſi Ritualia obſtent, nedum valide, sed etiam licite hodie in Ecclesia Occidentali Sacramentum Extremæ Unctionis administraretur a pluribus Sacerdotibus, quorum unus unum organum sensus inungat, proferatque formam, alique idem præſtent super aliis sensuum organis: quod satis est pro re, de qua nunc agitur. Si aliquæ partes jam fuerint unctæ ab uno Sacerdote, qui ob morbum deficiat, potest alter Sacerdos unctioſes reliquas prosequi; in quo, licet dividatur ministerium, adhuc valide & licite conficitur Sacramentum. Ita expresse S. Thomas in 4. *Sentent. diſt. 23. quaest. 1. artic. 1. quaestiuſcula 2. ad 3. Dicendum, quod, quamvis in Eucharistia, si post consecrationem Panis moriatur Sacerdos, alius Sacerdos possit ad consecrationem Vini incipere, ubi ille dimisit, vel etiam incipere a capite super aliam materiam; tamen in Extrema Unctione non potest a capite incipere, sed debet semper procedere, quia unctio bis in eadem parte facta tantum valet, ac si consecraretur bis eadem Hostia, quod nullo modo faciendum est: Ita etiam Durandus ibi quaest. 1., Petrus de Palude quaest. 2. in fine, Sotus quaest. 1. art. 1. §. Aliud tamen, Suarez Tom. IV. in 3. part. diſput. 43. sect. 2. num. 4. & 5., afferens, esse communem sententiam; Toletus lib. 7. cap. 2. num. 3. Ludo-*

vicus Meratius Tom. III. de Sacramentis diſput. 10. de Extrema Unctione sect. 1. num. 4. atque ita fieri statuisse Ecclesiam, scribit Platellius cap. 3. num. 471. Tom. VII., ubi forte nomine statuti Ecclesiæ, intelligit generalem consuetudinem. Poffe etiam modo dicto dividi unctioſes inter duos Sacerdotes ob instans periculum vitæ infirmi, ut sic citius ungetur, non pauci Theologi admittunt, Toletus, Meratius, Suarez num. 8. alios citans; in quo casu, Sacramentum esse validum pro certo affirmat: *Quia, ait, unitas personæ ministrantis non est essentialis*; negat vero extra necessitatem licite fieri, quia contra usum Ecclesiæ. Concordat Cardinalis de Laurea in 4. *sent. Tom. III. diſput. 11. art. 9. num. 114.*, cui Nos etiam ad hæcimus in citato Tractatu de Synodo Diœceſana lib. 7. cap. 19. num. 5.

§. 16. At repones, fuisse olim a Congregatione Rituum resolutum, Consecrationem Ecclesiæ ab uno Episcopo inchoatam, si ex aliqua causa non perficiatur ex improvviso casu, debere ab alio Episcopo denuo inchoari & perfici. Resolutio edita est in causa *Ulyſſipponenſi* die 12. Aprilis 1614., ex qua intulit Episcopus Pax Jordanus Tom. I. *Lucubrat. lib. 5. tit. 9. num. 7.*, unum & solum Episcopum debere totam consecrationem perficere. Resolutio, de qua mox sermo habitus est, refertur a Barbola in *Collect. decif. Apostolic. verb. consecratio*. At idem Barbola alibi, part. videlicet 2. *Juris Ecclesiastici lib. 2. cap. 2. num. 52.* factum narrat, cujus occasione declaratio emanavit. En ejus verba: *Cum in Diœceſi Ulyſſipponenſi quidam Suffraganeus Archiepiscopi, de ejus ordine & mandato, Ecclesiam quamdam consecrare inciperet cum omnibus Cæremoniis descriptis in Pontificali Romano, & circa medium consecrationis improvviso accidenti correptus ipse Episcopus defecerit, & Ecclesiæ Consecrationem perficere non potuerit; pro parte ipsius Archiepiscopi a S. Rituum Congregatione quaestum fuit, an ab alio Archiepiscopo Ecclesiæ prædictæ incæpta Consecratio continuanda sit, vel potius de novo inchoanda? Quæ quidem S. Congregatio commisit prius hujusmodi articuli examinationem Illuſtrissimo D. Cardinali Bellarmino; qui in alia Congregatione sententiam suam declaravit, posse utroque modo sine scrupulo fieri, nempe, vel de novo inchoare a principio, vel ipsum ceptam continuare, & perficere: sed melius sibi videri, ut de novo ab alio Episcopo inchoaretur &c.* Et profequitur narrando, quod sub die 12. Aprilis proposito dubio in Congregatione ordinaria, S. Congregatio censuit, iterum totam Ecclesiam a principio consecrandam, quia credebatur Episcopus defecisse, antequam ullam Crucem inungeret.

§. 17. Censuit ergo Cardinalis Bellarminus, Consecrationis partem ab Episcopo deficiente factam, posse sine scrupulo continuari cum ea, quam secundus profequeretur Episcopus. Addidit deinde, fore melius, si Consecratio de novo ab alio Episcopo inchoaretur, prout etiam Congregatio censuit; non quia timerint, multipliciter Ministri obſuturam valori Consecrationis, sed quia in casu proposito notabilissima intercedebat temporis interruptio; erat enim expectanda Congregationis responſio, quæ nonnisi post aliquot menses ad Archiepiscopum Ulyſſipponensem poterat pervenire. Concurrente autem notabili temporis intercapedine, partes Consecrationis factæ nedum a duobus Episcopis, sed etiam ab uno & eodem, coalescere non possunt in unam & integram Consecrationem; idque facit, ut Consecratio fieri debeat perinde ac si nunquam cepta fuisset; uti docent auctores ipsi, qui admittunt, plures Ministros, concurrente legitima causa, posse inungere infirmum Oleo infirmorum: quemadmodum videri potest

Resolutio-
nem in Cau-
sa Ulyſſipponen-
a Congrega-
tione Rituum
editam, non
obſtare, de-
monſtratur.

Resolutio-
nem in Cau-
sa Ulyſſipponen-
a Congrega-
tione Rituum
editam, non
obſtare, de-
monſtratur.

Cœpta pri-
dem consec-
rationis par-
tes non pos-
sunt cum ex-
tremis, si
longum in-
tercedat tem-
poris inter-
vallum. in
unam & in-
tegram con-
secrationem
coalescere.

apud Ludovicum Meratium *Tom. III. de Sacramentis disput. 10. de Extrema Unctione num. 8.*, necnon concordant alii, qui admittunt, dedicationem Ecclesiarum fieri posse a pluribus Episcopis, quemadmodum legi potest apud Pasqualigum *de Sacrificio nove Legis quest. 514. num. 9.*

Quid in causa fuerit, cur Pontifex in dedicatione Templi S. Apollinaris, non omnes solus Cruces

§. 18. Quod si quaeratur, qua de causa, Nobis annuentibus, decem priores Cruces fuerunt in Consecratione Ecclesie Sancti Apollinaris benedictae & consecratae a Cardinale Episcopo Comminimo, & ultimae duae a Nobis; ingenue respondebimus, de nostrorum genium stabilitate ti-

muisset in toties repetito ascensu & descensu per scalas, etsi tali nunquam timore fuerimus correpti, dum in viridi aetate constituti Ecclesias in Diocesi & Civitate Bononiensi consecravimus, quas semper soli peregrimus. Sed quae in una aetate fiunt, in alia fieri non possunt. En tibi, Dilecte Fili, tota rei series, post quam tibi tuisque Confratribus Apostolicam Benedictionem impertimur.

Datum Romae apud S. Mariam Majorem die 16. Novembris 1748. Pontificatus Nostri Anno Nono.

benedixerit & consecraverit?

Dat. 16. Novemb. 1748. Pont. an. IX.

